

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/204/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618200220
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4618200220.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: W. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. W. XXX XX G. zastúpeného: JUDr. Ivan Schwarz, PhD., advokát so sídlom Jarná 4, 962 31 Sliač, proti žalovanej: W. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. W., zastúpenej: JUDr. Ing. Branislav Pecho, PhD., advokát so sídlom Piaristická 2, 949 01 Nitra, o zaplatenie sumy 4.526,36 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 20. júna 218 č.k. 5C/2/2018-47, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Súd prvej inštancie uznesením zastavil konanie, v ktorom sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 4.526,36 eura s príslušenstvom. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 161 ods.1, 2 Civilného sporového poriadku.

1.2. Konštatoval, že v danej veci ide o nárok žalobcu, ktorý po rozvode manželstva spláca hypotekárne úvery strán sporu. Zistil, že Okresnom súde Topoľčany už prebieha konanie vedené pod sp.zn. 4Pc/24/2017, kde sa jedná o tie isté strany sporu a ide o vyporiadanie ich BSM. V žalobe o vyporiadanie BSM žalobca označil rovnaké hypotekárne úvery ako pasíva vyporiadavaného BSM, pričom navrhol, aby boli prevzaté ním, a uviedol zostatok týchto úverov ku dňu zániku manželstva s tým, že polovicu z ich zostatku započítal ako podiel žalovanej.

1.3. Dospel k záveru, že pôvod uvedených záväzkov z úverových zmlúv vyplýva z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré sú predmetom vyporiadania ich BSM v rámci tzv. širšieho vyporiadania BSM v konaní vedenom pod sp.zn. 4Pc/24/2017. Z uvedeného dôvodu je daná prekážka litispendencie, ktorá bráni tomu, aby na súde prebiehalo ďalšie konanie s tými istými stranami sporu, v tej istej veci s rovnakým základom uplatneného nároku a rovnakými skutkovými okolnosťami, ktoré ho odôvodňujú. Konštatoval, že prekážka litispendencie predstavuje taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a bráni tomu, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Vzhľadom na povinnosť prihliadať na litispendenciu z úradnej povinnosti konanie zastavil, keďže žaloba v danej veci bola podaná neskôr.

1.4. O trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP z dôvodu, že žalobca procesne zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, a preto priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. Uviedol, že výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti uznesenia.

2.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci. Dôvodil ustanovením § 365 ods. 1 písm. f), h), b) CSP.

2.2. Namietal, že napadnuté uznesenie vychádza z nesprávnych skutkových záverov a nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na vyjadrenie žalovanej v konaní o vyporiadanie BSM, podľa ktorého žalovaná si chce časť majetku z BSM ponechať s tým, že úver by mala znášať pomerne sama s prihliadnutím na veci, ktoré podľa účelového určenia úveru mali byť použité na rekonštrukciu alebo nadobudnutie nehnuteľností. Preto žalobu o vyporiadanie BSM smere prevzatia záväzku z úverov zmení a hypotekárne úvery z masy BSM vylúči, pričom bude žiadať súd o pripustenie tejto zmeny. Tvrdil, že záväzok na úhradu hypotekárnych úverov je individuálnym záväzkom žalovanej a nemôže byť predmetom vyporiadania BSM ako pasívum. Naopak, osobitne úhrady ním vykonávané po zániku BSM, sú predmetom tohto konania.

2.3. Namietal, že postupom a rozhodnutím súdu prvej inštancie sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávnych skutkových zistení a nedostatočného právneho posúdenia veci, je spôsobilé vytvoriť podmienky pre nežiaduci postup súdu. Takýto postup je v rozpore so zásadou predvídateľnosti rozhodnutí súdu. Tvrdil, že prekážka skôr začatého konania, ktorou súd prvej inštancie odôvodnil zastavenie konania, podľa jeho názoru daná nie je, nakoľko jednotlivé konania sa od seba odlišujú svojim predmetom, a teda nie sú totožné.

3. Žalovaná vo svojom vyjadrení uviedla, že s tvrdením žalobcu, podľa ktorého záväzky vyplývajúce z jednotlivých úverových zmlúv boli jej individuálne záväzky, nesúhlasí. Poukázala na ustanovenie § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka a bod 14.10 predmetných úverových zmlúv. Tvrdila, že hypotekárne úvery boli poskytnuté obom stranám sporu, ako dlžníkom, boli poskytnuté aj čerpané počas trvania manželstva strán sporu a sú súčasťou pasív bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Argumentáciou žalobcu odporuje aj skutočnosť, že v konaní o vyporiadanie BSM sám žalobca označil oba hypotekárne úvery ako pasíva vyporiadavaného BSM. Pritom navrhol, aby boli prevzaté jeho osobou s tým, že jednu polovicu ich zostatku započítal na vyrovnanie majetkových hodnôt ako podiel žalovanej. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6.1. V predmetnej veci sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplata sumy 4.526,36 eura na tom skutkovej základe, že dňa 02.11.2010 si strany sporu zabezpečili hypotekárny úver vo VÚB, a.s., v sume 23.260 eur úverovou zmluvou č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX, zostatok ku dňu rozvodu manželstva bol 21.814,39 eura, dňa 19.07.2011 si strany sporu zabezpečili hypotekárny úver vo VÚB, a.s., úverovou zmluvou č. 001/157460/11-002/000 v sume 35.000 eur, zostatok ku dňu rozvodu manželstva bol 33.180,17 eura. Tvrdil, že manželstvo bolo rozvedené dňa 26.02.2015 pod č.k. 11P/21/2015-52, právoplatne dňa 13.03.2015. Po zániku manželstva splácal úvery, od marca 2015 zaplatil sumu 9.294,08 eura na istine a sumu 694,18 eura na úroku, z čoho 50 % pripadá na žalovanú. Preto žiadal zaviazat' žalovanú zaplatiť mu peňažný dlh vo výške 4.525,36 eura aj s úrokom z omeškania z jednotlivých splátok, ktoré zaplatil.

6.2. Žalovaná v odpore voči platobnému rozkazu tvrdila, že hypotekárne úvery boli čerpané stranami sporu počas ich manželstva a sú súčasťou pasív bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Po rozvode sa dohodli, že spoločné nehnuteľnosti v G. bude užívať žalobca a súčasne preberie aj povinnosť splácať uvedené hypotekárne úvery. pričom k reálnu plneniu tejto dohody aj došlo. Namietala, že nárok žalobcu nie je dôvodný, keďže zatiaľ nedošlo k vyporiadaniu BSM dohodou ani rozhodnutím súdu. Uviedla, že žalobca podal žalobu o vyporiadanie BSM strán sporu, ktoré konanie vedené je vedené na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 4Pc/24/2017. V žalobe o vyporiadanie BSM žalobca označil ako pasíva aj obidva hypotekárne úvery.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie z pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 4Pc/24/2017 zistil, že žalobca podal dňa 11.05.2017 žalobu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov proti žalovanej. V žalobe uviedol, že do pasív BSM patrí úver vo VÚB, a.s., v

pôvodnej sume 23.260 eur z úverovej zmluvy č. XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX, zostatok ku dňu rozvodu manželstva 21.814,39 eura, a hypotekárny úver vo VÚB, a.s., v sume 35.000 eur z úverovej zmluvy č. XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX, zostatok ku dňu rozvodu manželstva 33.180,17 eura, ktoré po zániku manželstva spláca žalobca. Súd prvej inštancie o tomto zistení vyhotovil úradný záznam (č.l. 46).

8. Podľa § 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

9. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Prekážka začatej veci (litispencia) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie bez ďalšieho k jeho zastaveniu. Takáto prekážka vyjadruje, že o tom istom predmete medzi tými istými subjektmi nemôže byť konanie začaté na tom istom alebo inom súde. Rozhodujúci je stav v čase začatia konania. Totožnosť veci charakterizujú určité znaky, ktoré musia byť splnené zároveň. Musí ísť o totožnosť subjektov a totožnosť predmetu sporu. Pokiaľ ide o totožnosť strán sporu, nie je významné, ak majú tie isté strany v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaný a v druhom ako žalobca). Totožnosť predmetu sporu je daná vtedy, keď predmetom druhého, neskôr začatého sporu, je ten istý nárok, ktorý je uplatňovaný v prvom spore. Totožnosť predmetu sporu je daná aj vtedy ak nárok vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových okolností, na základe ktorých bol uplatnený žalobný petít v predchádzajúcom spore. Prekážka litispencie predstavuje neodstrániteľnú vadu konania pre v neskôr začaté konanie. Súd na ňu musí prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania.

11.1. Odvolací súd posudzujúc prejednávajúcu vec v zmysle vyššie uvedených skutočností a zákonných ustanovení dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že pôvod záväzkov z úverových zmlúv, ktoré spláca žalobca, vyplýva z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom tieto sú predmetom vyporiadania ich BSM v rámci tzv. širšieho vyporiadania BSM v konaní vedenom pod sp.zn. 4Pc/24/2017. Z uvedeného dôvodu dospel k záveru, že vo veci je daná prekážka litispencie, ktorá bráni tomu, aby na súde prebiehalo ďalšie konanie s tými istými stranami sporu, v tej istej veci s rovnakým základom uplatneného nároku a rovnakými skutkovými okolnosťami, ktoré ho odôvodňujú, preto konanie zastavil. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožnil, preto napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

11.2. Odvolací súd považoval za vecne správne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania. Keďže žalobca podal žalobu, v ktorej sa voči žalovanej domáhal vyporiadania už zaplatených splátok úverov, pričom vyporiadania totožných úverov sa domáhal aj v rámci konania o vyporiadanie BSM, ktoré začalo skôr, bol správny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobca procesne zaviniť zastavenie konania. Preto má žalovaná nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

12. Žalobca v podanom odvolaní tvrdil, že žalobu o vyporiadanie BSM smere prevzatia záväzku z úverov zmení a hypotekárne úvery z masy BSM vylúči, pričom bude žiadať súd o pripustenie tejto zmeny. Uvedené tvrdenie žalobcu odvolací súd s poukazom na bod 10. nepovažoval za podstatné. Podľa názoru dovolacieho súdu rozhodujúce nie je, ako sa skôr začaté konanie bude vyvíjať, ani to ako skončí. Pre posúdenie prekážky litispencie je rozhodujúci len stav v čase začatia konania. Pritom je nesporné, že v čase začatia konania, konanie o vyporiadanie BSM, v rámci ktorého sa žalobca domáhal aj vyporiadania záväzkov z predmetných úverov, už prebiehalo. Ani s námietkou, podľa ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávnych skutkových zistení a nedostatočného právneho posúdenia veci, čím bolo spôsobilé vytvoriť podmienky pre nežiaduci postup súdu a odňala sa mu možnosť konať pred súdom, sa odvolací súd nestotožnil. Nesprávny procesný postup je postup, ktorým súd znemožnil strane, aby uskutočňovala procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Procesné práva priznáva stranám sporu Civilný sporový poriadok. Nesprávnym procesným postupom nie je rozhodnutie súdu, ani jeho odôvodnenie v časti skutkových zistení a právneho posúdenia. Z uvedených dôvodov odvolací súd nezistil postup súdu prvej inštancie, ktorým by sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, z dôvodu, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).